

Collegial-Tidende

for

Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

No. 17. Den 23de April 1803.

Trykt i Kjøbenhavn hos Director Johan Frederik Schult.

Undertegnede ere Redaktører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen. Peter Johan Monrad.
Statsråder og Deputerede i det danske Cancellie.

Offentlig Foranstaltning.

Da Reikevig Kjøbstad i Island saa betydeligen har
tiltaget, at det er anseet passende og nødvendigt, i Over-
eensstemmelse med Privilegierne for de islandske Kjøbs-
tæder af 17 Novbr. 1786, at give den sin egen Ju-
risdiction: saa har det behaget Hs. Majestæt, paa Can-
celliets derom gjorte Forestilling, under 15 d. M., at
resolvare: at Reikevig Kjøbstad maa forundes egen Ju-
risdiction, og at Sysselmand i Kjøse Syssel og Herreds-
dommer i Guldbringe Syssel, Rasmus Frydensberg,
maa tillige bestikkes til Byfoged i fornævnte Kjøbstad,
samt at der maa antages tvende Byesvende eller Po-
litie-Bejente sammesteds.

Tune

F u n d a t s.

Afgangne Handskehandler Johan Mathias Lahn i Odense, som er død i ugift Stand, har til offentlig Brug skjænket hele sin efterladte Formue saaledes: 1) til et Legatum for 10 fattige Jomfruer af kongl. Embedsmænd eller af Middelstanden 10,000 Rdlr. 2) til et Legatum for fattige Mænd og Enker 20,000 Rdlr., og 3) til en Stiftelse for fattige Børns Underholdning og Oplærelse det Øvrige af hans Midler, som formodes at ville beløbe sig til 60,000 Rdlr.

For det første af disse Legater, for fattige Jomfruer, er af Executores Testamenti, i Overeensstemmelse med Testators Disposition, forfattet en Fundats af følgende Indhold:

1. Af den skjænkede Capital, 10,000 Rdlr. skulde 10 skikkelige og fattige Jomfruer af kongelige Embedsmænd og andre af Middelstanden i Hyens Stift aarlig nyde Renterne saalænge de ere ugifte, saaledes at enhver saaer Renter af 1,000 Rdlr.

2. Til Directeurer for dette Legatum indsættes, efter den Afdødes Disposition, Stiftamtmanden og Biskoppen for Hyens Stift, samt Stiftsprovsten og Borgemeesteren i Odense, som ikke alene een for alle og alle for een blive ansvarlige for Capitalen og sammes sikke Udsættelse, men endog udvalge, efter Samvittighed,

de Jomfruer, som maatte være værdige og trængende, samt mangle Hiælp og Understøttelse, naar Vacance fæer af dem, som til dette Legats Nydelse af den Afdøde selv ere bestemte.

3. Renterne udbetales 2 Gange om Aaret, sidst i Juni og sidst i Decbr. Maaneder, af Stiftsprovsten og Borgemeesteren, hvilke og modtage samme af Bedkommende.

4. Obligationerne for Capitalen og andre Documenter leveres udi det paa den Afdødes Stervboes Bekostning anskaffede Egestab, med de fornødne Laase og Lukkeser til behørig Sikkerhed forsynet, hvilket Stab, der bliver indrettet for den Afdødes 3de Stiftelser, skal staae paa Odense Raadstue.

5. Ligeledes indrettes paa Stervboets Bekostning en Protocoll, hvorudi denne Fundats indføres, ligesom og derudi anmærkes hver Termin til fornøden Efterretning, hvor Legatets Capital er udestaaende, og imod hvad Sikkerhed; i øvrigt indføres i samme ved hver Uddeling de Jomfruer, der nyde Legatets Renter.

6. Ved hver Uddeling tages af enhver Portion 1 Mark, til deraf at bestribe de foresaldende Udgifter.

7. For Afleveringen af Legatets Capital meddele Directeurerne Qvittering paa Original-Fundatsen, hvilken derefter læses ved Odense Byeting og Syenboe Lands-

Landsting, hvorefter samme afleveres og tages i Besvaring i Stifts-Archivet, og en ligelydende Gjenpart deraf overleveres til Odense Byes Raadstue-Archiv.

Forskrifter.

Under 15 d. M. er, igjennem det danske Cancellie, udfærdiget et Rescript til Kjøbenhavns Hof- og Stadsret, af følgende Indhold. Ved Forordningen af 30 Januar 1793 § 7 har Hs. Majestæt foreskrevet de Regler, som skulle iagttages ved Executioner for resterende Skatter og Afgifter hos Landbeboere; men, da disse Regler ikke bekvemmeligen kunne anvendes ved Executioner hos de Indvaanere i Kjøbenhavn eller dens Forstæder, som have Jorder i Brug, hvoraf svares Afgifter til Amtstuerne: saa vil Hs. Majestæt i den Anledning have anordnet og fastsat: 1) at med Executioner hos Beboere paa Staden Kjøbenhavns Grund, for Afgifter af Jorder, som disse eie eller have i Brug udenfor sammes Jurisdiction, skal forholdes paa samme Maade, som med Inddrivelsen af andre Afgifter, de, som Stadens Indvaanere, ere pligtige at svare. 2) Forretningen bør skee efter Amts-Øvrighedens Requisition til Hof- og Stadsretten. 3) Udlæg foretages strax hos Debitor, da det vil ankomme paa vedkommende

Oppe-

Oppebørsels-Betjent, hvorlænge han vil lade det henhænge med at gjøre sig betalt i det Udlagte. 4) Oppebørsels-Betjenten har at møde eller lade møde ved Forretningen, for at modtage Betaling eller tage det Udlagte til sig, og selv besørge dette ved Auction bortsolgt. Endeligen vil Hs. Majestæt og 5) at Sportel-Reglementet for Hof- og Stadsretten af 13 August 1777 sættes til Regel for Executions-Gebührens Erlæggelse.

Da Eieren af Nyomgaard under Randers Amt, Landsdommer Hoff, i en til det danske Cancellie indkommen Skrivelse, har andraget: at der, paa bemældte Nyomgaards Gods, findes en Vase af henved 2,000 Alens Længde, der til visse Aarets Tider har været næsten utilgængelig, og at han, ved adskillige Kanalers og brede Grøfters Gravning, samt ved tvende nye Broers Anlæg, og ved, med svære Elletræer og Jord, at opfylde en Distance af over 150 Favne til 1 à 2 Alens Høide, har gjort Veien over denne Vase fremkommelig, og bemældte Landsdommer Hoff derhos har anholdt om kongelig Bevilling til Broepenges Hævelse for Passagen af denne Wei: saa er det, i Betragtning heraf, og efter den herom med General-Wei-Commissionen førte Brevveksling samt vedkommende Øvrigheds Erklæring, ved Rescript af 15 d. M., til Amtmanden over Randers Amt,

Amt, bevilget: at bemældte Landsdommer Hoff og efterfølgende Nyomgaards Eier maae, for Passagen af denne ham tilhørende Vej, have:

Al en Kareth eller anden Vogn med 4 Heste . 4 Sk.

— beslagen Vogn med 2 Heste 2 —

— Træbvogn med 2 Heste 1 —

Al et stort Creatur enten Heste eller Qvæg . 1 —

— 3 løse Heste 2 —

— 5 Svlin eller Faarehoveder 1 —

Dog paa følgende af ham indgaaede Betingelser:

1) maae Broepenge ei høves, førend det ved et ordentligt Syn, hvortil uvillige Mænd udnævnes af vedkommende Ret, er for Amtmanden godtgjort, at Væsen er sat i fuldkommen god Stand, og at den er saa bred, at 2de bredsporede Vogne kunne kjøre hinanden forbi, samt at Broen ligeledes har erhholdet den fornødne Reparation.

2) skal Væsens og Broens Bedligeholdelse ene og alene paaligge Nyomgaards Eier.

3) maae de Reisende hverken om Dagen eller om Natten forarsages unødvendigt Ophold ved Bommens Aabning og Broepengenes Erlæggelse.

4) skal Amtet, naar Nyomgaards Eier, imod Formodning, maatte forsømme Broens og Væsens Bedligeholdelse, være bemyndiget til at lade samme paa Eierens Bekostning istandsatte.

5) Skal der udenfor Bømhuset ophænges en Tavle, hvorpaa den allernaadigst approberede Tært er anført.

6) Skal de til Nyomgaard henhørende Fæstere fritages for at svare Bømpenge, saalænge de ere Fæstere.

7) Skal de Bøgne, som kjøre Kongereiser, være fritagne for Afgiften, og følger det i øvrigt af sig selv, at de, som reise i offentlige Forretninger, ei bør kunne affordres Broepenge.

Ks. Majestæt har, ved Resolution af 1ste d. M., allernaadigst befaleet:

"At den, for Skriverne, ved Forordningen af 19de Decbr. 1800, bestemte Betaling af 1 Rdlr. 64 Sk., for at føre Pennen ved de, i Forordningen af 29 Febr. 1792 § 7, befalede Taxationer og Omvurderinger, af Bygninger i Kjøbstæderne, skal tillægges dem, for hver Dag, de overvære slige Forretninger, hvorimod Beskrivelsen saavel af Forretningen, som af det Udtog deraf, som indsendes til det kongelige General-Land-Deconomie- og Commerce-Collegium, skal, som hidtil, betales med 12 Sk. pr. Ark, samt, at Afgifterne paa disse Forretninger skulle lignedes paa de omvurderede Eiendomme, efter disses indbyrdes Forhold."

Hvil.

Hvilken allerhøieste Resolution ved Placat fra det danske Cancellie, under 19 d. M., er bekjendtgjort.

Hs. Majstat har, ved Resolution af 23 Marts d. A., allernaadigst approberet de af Rentekammeret, i Folge Forordningen af 28 Juli 1784, søiede Foranstaltninger, hvorefter den for de i Danmark indquarterede Cavallerie og andre Regimenter og Corpser, for det Aar fra 26 October 1802 til Aarsdagen 1803, fornødne Fourage af Havre, Høe og Halm er bleven anskaffet. Af den dertil medgangne Bekostnings-Sum godtgøres, efter allerhøistbemaeldte Forordnings 3 Artikel, af den kongelige Kasse, for hver Tønde Havre 84 Sk., for hvert Læs Høe 1 Rdlr. 64 Sk., og for hvert Læs Halm 64 Sk.; men derimod bliver Resten, efter samme Artikel, at udrede af det samtlige contribuable Ager og Engs Hartkorn i Danmark med 27 Sk. pr. Tønde, som erlægges med indeværende Aars April og Juli Kvartalers Skatter, nemlig 14 Sk. i April og 13 Sk. i Juli Kvartal. Hvilket ved Placat fra Rentekammeret, under 26 s. M., er blevet bekjendtgjort.

Under 23 Marts d. A. er, igjennem det tyske Kammer-Cancellie, udstedt et Patent, hvorved det paa-

læg.

lægges de tilkommende geistlige og verdslige Embedsmænd i Landstabet Norderdithmarsken og de øvrige forhen storsyrstelige Amter og Districter, at betale den ved Forordn. af 14 Mai 1768, i Hs. Majestæts tyffe Provindser paabudne Afgift af deres Gager og andre Indkomster, som ogsaa Pensioner, saaledes som det i foranførte Forordning er foreskrevet, hvorimod de nuværende Embedsmænd, som tilforn ei have betalt denne Afgift, ogsaa fremdeles, saalænge de forblive i deres nuværende Embeder, skulle være befrieede for at erlægge den.

Under 2 April d. A. er, igjennem det tyffe Cancellie, udfærdiget et Patent angaaende Ansøgelsen i Lægsregisterne af de med deres Forældre fra Danmark til Hertugdømmene eller fra Hertugdømmene til Danmark dragende endnu ei eedsvorne Sønner, i Henseende til hvilke det, under 2 s. M., har behaget Hs. Majestæt allernaadigst at resolve saaledes:

I. Landbeboere, som fra Danmark drage til Hertugdømmene Schlesvig og Holsteen, Herstabet Pinneberg og Grevstabet Ranzau, eller fra sidstnævnte Provindser til Danmark, maae lade deres til Landmilitærtjeneste pligtige Sønner, som endnu ei have fyldt deres

15 Aar, udslætte af Lægsregisterne paa det Sted, som de forlader, naar de behørigen godtgjøre, at disse ere anførte i Lægsregisterne paa det Sted, hvor de drage hen.

2. Denne Udslættelse kan kun skee i de hvergang holdende Landmilitair-Sessioner, formedelt Fremlæggelse af et Beviis fra vedkommende Embedsmænd, hvoraf sees, i hvilket Amt, Lægd og Nummer den Reserve, som udslættes i det ene Register, igjen er anført i det Steds Register, hvorthen hans Forældre have begivet sig; ligesom en saadan Forandring hvergang skal anføres i Lægsregisterne i den til saadanne Anmærkninger bestemte Rubrik, saaledes vedlægges ogsaa hiin Embedsmands-Attest Fortegnelsen over Afgangen som Beviis.

3. Naar en Landbeboer, som for sin Person ei meer er pligtig til Landmilitair-Tjeneste, nedsætter sig i en Kjøbstad, kunne hans ogsaa ikke eedsvorne Sønner dog ei udslættes af det Lægsregister, hvori de eengang ere anførte som Reserver. De skulle tvertimod, i samme District, opfylde alle de Forpligtelser, der paaligge dem, i Henseende til Landmilitair-Tjenesten, ligesom det øvrige unge Mandskab.

4. Den 28 § af Landmilit. og Kem. Anordn. af 1 Aug. 1800 er herved nærmere bestemt. Derimod bliver Forordn. af 7 Mai 1790, mod det landmilitair-

tairpligtige unge Mandkabs Udtrædelse, uden Vedkom-
mendes Pas og Tilladelse, i fuld Kraft.

Blandede Efterretninger.

Huusmand John Andersen Grøneng, af Yttre
Sogns Fogderie, under nordre Bergenhuus Amt, er,
i Overeensstemmelse med Placaten, af 14 September
1798, tilstaaet en Præmie af 30 Rdlr., for at have
ræddet 3de Mennesker, nemlig Iver Svendsen Tim-
mereide og hans 2de Sønner, Peder og Svend Ivers
Sønner, der vare fuldsøglede.

Den 21 April er Lieutenant N. C. Lütken ansat
til Chef for Kongejagten Søormen.

Under 16de d. M. har det behaget Hs. Majestæt,
som et Beviis paa sin allerhøieste Tilfredshed med Garte-
ner Lindegaards stedse udviste Trofast, Flid og Kunds-
kaber som Gartner, allernaadigst at Hente ham Guld-
medallien med Paaskrift: Fortjent.

Lebige Embeder.

Under det danske Cancellie: Chirurgicatet paa Læsø; Herredsfoged- og Skriver-Embedet i Synderlyng og Middelfom Herreder under Viborg Amt; Chirurgicatet i Hobroe og Mariager med underliggende District.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 15 April er General-Auditeur ved See-Staten, Professor Juris Ordinarius samt Deputeret i Admiralitetet, P. Norregaard, efter Ansøgning, allernaadigst befriet for at tage Deel i Censur og mundtlig Examination ved de juridiske Examina, dog at han vedbliver de øvrige ham, efter kongl. Resolutioner af 23 Aug. 1793 og 17 Septbr. 1800, paaliggende Forretninger, som Assessor consistorii et facultatis juridicæ; ligeledes er det fastsat: at Cancellie-Deputeret samt Doctor og Professor Juris Ordinarius J. F. W. Schlegel, i Stedet for at tiltræde sit Embed som Deputeret i det danske Cancellie, vedbliver sit Professor-Embed ved Academiets; samme Dato ere Adjuncterne M. H. Bornemann og C. Krohg bestykkede til Profesores Juris Extraordinarii ved Kjøbenhavns Universitet; de Deputerede i det danske Cancellie,

cellie, E. Knudsen og P. J. Monrab, samt Professo-
 rerne, Doctor Philosophiæ B. Riisbrigh og Doctor
 Juris J. F. W. Schlegel, udnævnte til virkelige Etats-
 raader; Overlærer i Historie og Geographie ved Ca-
 thedralskolen i Kjøbenhavn, E. Munthe, udnævnt
 til at paatage sig den latinske og hebraiske Sprog-Under-
 viisning ved bemældte Skole, og tiltræder han tilli-
 ge Kasse-Commissionen som dens 3die Medlem; i hans
 Sted Overlæreren ved Cathedralskolen i Christiania, G.
 Everdrup, til Overlærer i Historie og Geographie ved
 Kjøbenhavns Skole; Overlærer i Mathematik og Phy-
 sik ved sidstnævnte Skole, H. E. Linderup, til at være
 tillige Kasserer og Regnskabsfører, og hidtil værende
 Adjunct i det latinske Sprog, Weinschenk, til Secre-
 tair i Skoleraadet ved bemældte Skole. Den 22, Sog-
 nepræsten for Balslef og Eibye Menigheder, N. Müller,
 confirmeret til Sognepræst for Huusbye Menighed og
 Prædikant ved Vedelsborg Kapel i Fyen, og i hans
 Sted Sognepræsten for Kjærte Menighed, F. E. Stehr,
 ligeledes til Sognepræst for bemældte Balslef og Eibye
 Menigheder; Personel-Kapellan for Volstrup og Hor-
 bye Menigheder i Aalborg Stift, N. L. Thorning, lige-
 ledes til Sognepræst for Næsborg, Galling og Dudrup
 Menigheder i Viborg Stift; Directeuren ved det køn-
 gelige Bank-Contoir i Kjøbenhavn, Ph. J. Obelay,
 ud-

udnævnt til Justitsraad; Doctor Philosophiæ og Pro-
 fessor Ordinarius i Logik og Metaphysik ved Kjøben-
 havns Universitet, Etatsraad B. Riisbrigh, efter An-
 søgning, i Naade entlediget fra sit Embed till 1ste Oc-
 tober næstkommende, og i hans Sted beskikket som Pro-
 fessor Philosophiæ Ordinarius den ved Cathedralskolen
 i Christiania værende Rector, Doctor Theologiæ og Pro-
 fessor N. Treschow; Doctor Philosophiæ og Professor
 Ordinarius i det latinske Sprog ved bemældte Univer-
 sitet, J. Baden, efter Ansøgning, i Naade entlediget
 fra sit Embed, og Professor Extraordinarius i den græ-
 ske og romerske Philologie B. Thorlacius beskikket til
 Professor lingvæ latinæ ordinarius ved fornævnte Uni-
 versitet; Professor matheseos extraordinarius J. Wolf
 til Professor matheseos ordinarius; Professor histo-
 riarum extraordinarius J. Kiernul til Professor histo-
 riarum ordinarius; Professor historiæ naturalis ex-
 traordinarius G. Wad til Professor historiæ naturalis
 ordinarius; Doctor Philosophiæ og Adjunct ved det
 philosophiske Facultet, L. Engelstoft, til Professor hi-
 storiarum extraordinarius, samtlige ved titmældte Uni-
 versitet; Overlæreren ved Cathedralskolen i Kjøbenhavn,
 G. Sverdrup, beskikket tillige til Adjunct og Examina-
 tor i den græske Philologie ved bemældte Universitet;
 Overlærer samt Regnskabsfører og Kassierer ved Kjøben-
 havns

havns Cathedralskole og Inspector over den mathematisk physiske Classe ved det pædagogiske Seminarium, H. C. Linderup, entlediget fra bemældte Inspection, hvilken igjen er overdraget Professor J. Wolff.

Under det tydske Cancellie: Den 15 April er Borger i Husum, L. Petersen, confirmeret som valgt Raadmand der paa Stedet.

Under Generalitetet: Den 15 April ere Premier-Lieutenanterne v. Riis, af det oplandske, v. Meier, af det smaalandske, og v. Coldewin, af det trondhjemske Dragon-Regiment, forundte Ritmesters, og Premier-Lieutenant v. Omeier, af det vesterlandske Infanterie-Regiment, Capitains Character; Sec. Lieutenant v. Hedemann befuldmægtiget til Premier-Lieutenant, og characteriseret Sec. Lieut. v. Schwentzen til virkelig Second-Lieutenant, begge i det aggershusiske Dragon-Regiment; Sec. Lieut. v. Feldmann, af den norske lette Infanterie-Batalion, ansat i samme Egenkab ved det norske Jagercorps, og den ved dette staaende Sædrift v. Hegge befuldmægtiget til Second-Lieutenant ved bemældte Batalion; Premier-Lieutenant v. Euckow, af det 1ste jydsk Infanterie-Regiment, afgaaet derfra for at ansættes som Capitain og Compagnie-Chef ved det hollandske Landværn-Regiment, og i den Anledning char. Premier-Lieutenant v. Fædder befuldmægtiget til virkelig Premier- og char. Sec. Lieut. v. Jensen til virkelig Second-Lieutenant i første

førstbemældte Regiment; Søndrik v. Linde, af det oldenborgske Inf. Reg., beklædet til Second-Lieutenant i Regimentet; Cornet à la suite ved Husar Regimentet, v. Schausfeldt, efter Ansøgning, afskediget med Premier-Lieutenants Character.

Under Admiralitetet: Den 14 April er Cadet H. S. Schwingel, efter Ansøgning, afskediget, og Indskreven, R. E. Sylke, ligeledes, efter Ansøgning, udslettet af Søcadet-Rullen; Cadet uden Gage, H. B. Thomsen, avanceret til Cadet med 50 Rdlrs. Gage, og G. J. Winge antegnet som Indskreven ved Søcadet-Corpsen. Den 18de ere F. Palludan og E. Palludan ligeledes antegnede som Indskrevne ved Søcadet-Corpsen.

Under General-Toldkammeret: Den 6te April er Toldbetjenten i Jøstensen og Magerøen paa Trondhjems Leed, J. Buschmann, beklædet til Toldbetjent i Trondhjem, og Examinatus Juris Hansen constitueret som Patrolbetjent ved Grændse-Toldstjeldet mellem Jylland og Schlesvig.

K e t t e l s e .

Det i No. 16 S. 255 Lin. 3 og 13 forekommende Udtryk, Spielleute, skal forstaaes om Tambourer og Pibere ved Landeværnet, hvilket ved en Misforstaaelse er blevet urigtigt oversat.